

LEOKADIA PROKOPCZUK

ur. 1930; Ostrów

Miejsce i czas wydarzeń	Ostrów, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, Ostrów, obrzędowość rodzinna, śmierć, zmarli, pogrzeb, obrzędy pogrzebowe, mycie zwłok, ubieranie zmarłego, pożegnanie zmarłego

Mycie zwłok i pożegnanie zmarłego

A jak umarły umarł, jeszcze tam dawniej, to tak, kobietom czy mężczyzną nie nakładano żadnych butów kiedyś, tylko owijali z płótna lnianego nogi tak, tylko bardzo nie cisnęli, bo mówili że jak będzie w czyścicu, to jak będą pończochy to się będzie palić i będzie piekło w nogi. A ta szmatka luźna to się prędko spali i tak ten umarły nie odczuje tego. Takie były zabobony, tak zawsze owijali szmatkami te nogi. A jak były na przykład naczynia do mycia, no to nazywali szafliki, szaflik się nazywał, okrągłe takie naczynie, na boku dwa wyższe uchwyty, to szaflik się nazywał. A mięli do mycia, do prania były takie albo niecki takie duże, albo balia nazywała się taka okrągła też z klepek. Ale jak już umarły umarł to w tych naczyniach nie myli, no bo tego naczynia szkoda pobić, spalić, tylko w glinianych miskach, gliniane miski duże były, już się schodziły kobiety te, sąsiadki, umyły tego umarłego, jak uczesali ten grzebień spalili, te miske potłukli w drobno, gdzieś tam zakopali, tak. Po umarłym już miski nie wolno było zostawić. Jak myli umarłego to ta miska już była stłuczona, stłuczona była ta miska, bo to już umarły tam był w tym umyty. [...] Lustro zawieszane żeby już nie widzieć i zegar, u nas to i teraz zatrzymują zegar, bo jego zegar już minął, stanął i już nie chodzi. [...] jak już wyprowadzano umarłego to i w oborze drzwi otwierali i w stodole, gospodarz, wszędzie, wszędzie. I wynosili trumnę z domu i na każdych drzwiach ci mężczyźni co wynosili to stawiali na progu i mówili: „Bądźcie zdrowi” Tak trzy razy na każdym progu, to znaczy że żegnał ten umarły tak.

Data i miejsce nagrania	2012-07-25, Zanowinie
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Justyna Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"